

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ Apologeticæ Et Miscellanæ,
Adversvs Doctrinam Cornelii Iansenii Propvgnatam Ab
Eivs Patronis Svb Prætextv Qverimonix Typographi
Lovaniensis**

Derkennis, Ignatius

Antverpiæ, 1641

XI. Pelagiani Et Calvinistæ Comparati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73743](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73743)

inferimus, sequi ex eius principiis motus omnes concupiscentiæ vera esse peccata: et si sciamus unâ cum auctore propositionū dānatarum à duobus Pontificibus, illum negare imputari in peccatum, ac proinde iuxta cum huius vitæ iustitiam tunc perfici, quando concupiscentiis, etsi tumultuantibus, non consentimus. quæ verba adversus frontem nostram (vt illi dicunt) non allegamus; sed ostendimus sincerè nos, & fideliter in citando procedere.

AD SECUNDVM. Egregio exemplo id scilicet

probat per paucos interiectis lineis: *Verba Iansenij, inquit, adversus frontem suam recitant cæci illi rapsodi. Theses vocant. Angie statulam, sinerum, sepulchrum dealbatum, quod foris patet hominibus speciosum, intus plenum est ovis mortuorum. Theses infestas alia exempla eiusdem modestiæ alibi abundè suppeditant. O modestiam singularem! ô humilitatem & pudorem eximium! hæcine sunt quæ docere vultis Religiosos? atqui hi profitentur se nolle discere.*

X. DE VSV MATRIMONII.

Dicunt commixtionem inter coniuges extra spem prolis generandæ nunquam esse licitam. Quam sententiam vt certam, & ab Augustino doctam, in patrocinium Iansenij tuentur Ianseniani, & immeritò eam argui conqueuntur. pag. 15. & 16.

RESP. 1. Argui hanc doctrinam assument, non probant Ianseniani, suo more: nusquam enim illius mentio in Thesis. & has tantùm agnoscimus.

RESP. 2. Meritò argui potest ea vt contraria Augustino, & communi vsui Ecclesiæ admittentis certò steriles ad matrimonium: Augustinus enim Epistola 119. ad Editiam (& refertur c. 33. q. 5. can. Secundum verba) manifestè ait: *Deus imputat illi ad continentiam, qui cogitur debitum reddere, si alterius cedat infirmitati, ne in adulterium cadat.* ex quo loco Thomas Sanchez (quem in suum fauorem Ianseniani trahunt) l. 9. de Matr. disput. 9. ait ex unanimi omnium consensu, tunc ex parte reddentis non peccari. Ex neutrà verò parte sæpè non peccari, probat dictus Ecclesiæ vsus, quæ immeritò omnes admitteret ad matrimonium, si omnis eius vsus ex unâ parte, quando abest spes prolis, foret illicitus. Quare ad propriam

vel partis incontinentiam vitandam, vniuersim licitum esse vsum matrimonij docet cum communiori Theolog. sententia Pontius Legionensis lib. 1. de matr. c. 21. ex Chryostomo & alius, & lib. 10. c. 8. Pontio ex parte continentis Sanchez supra. Sed voluptatem eâ in matrimonio intendi, damnat (inquit Adnerarij) Augustinus. Quid hoc ad rem: id eone enim peccatur, si ad vitandum incontinentiæ periculum vsus adhibetur is, qui per se etiam tendit ad finem matrimonij? Quamquam non nisi excessum, eâ in voluptate reprehendi ab Augustino contendit Pontius supra, cum Almaino in 4. dist. 26. q. 1. quos sequitur Ioannes Sanchez Doctor Theologus disp. 23. in Selectis. Seposito ergo excessu censent illi fructu, vt quis in eo vsu primariò voluptatem non intendat: non verò præcipi secundum Augustinum. Sed, demus id præcipi: non ideo concludes omnem matrimonij vsum extra spem prolis esse illicitum, quod vtget Iansenius. Quæ in huius fauorem de Sardanapalis, & Messalinis, & eiufmodi portentis commemorant Ianseniani, castus omittuntur.

XI. PELAGIANI ET CALVINISTÆ COMPARATI.

Hæretici propius ad Augustinum & veritatem in istâ controuersia accedunt, quam Pelagiani. Vnde verba & sententias quasdam S. Augustini erroribus ipsorum in speciem alludentes in hæresim suam rapiunt. . . . sed non ideo, quia hæretici veritati appropinquant, oportet ab ea refugere. Sic aiunt pag. 45.

RESP. Id eò nempe dici hæreticos in controuersia de Gratiâ magis ad veritatem accedere, quia magis cum Iansenio conspirant. Hoc si ita est, etiam veritatem ipsam attigisse dicendi, cum in capitalibus his controuersis

discrimen inter illos & Iansenium non videtur posse assignari, & subsidia ex Augustino mutuata vtrique sint communia, nec minus Iansenius, quàm illi, videantur nonnullas propositiones à duobus Pontificibus damnatas propugnare. Nam hæretici. Concupiscentiæ vim mirificè extollunt, ab eaque volunt nos ad peccatum determinari. 2. Ex vi illius fieri, vt omnia infidelium opera sint peccata. 3. Ex eo capite nos tali gratiâ egere vt sanemur, cuius vsus non subit liberæ voluntati. 4. Gratiâ internam & bonum opus ita reciprocant, vt

ri, vt gratia data arguat positum effectum, & hic non positus non collatam gratiam designet. 5. Per gratiam quidem nos non cogi, ita tamen ad vnum determinari, vt pro tunc indifferencia ad oppositum auferatur. 6. Gratia efficaci sublatâ voluntatem per sufficientem non roborari, vt præceptum implere queat; adeoque tunc concupiscentiâ dominante necessarîo peccari. An non ea ipsa propugnat Ianfenius? an non vti Calvinus toto libro tertio sua ex Augustino contra Pighium, & alibi sæpè, ita ex eodem sua ille, ac similibus ratio-

nibus confirmat? Si ergo Ianfenius in his veritatem assecutus, quod Ianfeniani contendunt, ex eorum iudicio eandem perfectè attigere hæretici. Meritò ergo inculcant: Non idèò, quia hæretici veritati appropinquant, (adde & assecuti) oportet ab ea refugere. At cur eos hæctenus auersati Catholici? Cur damnauit Tridentinum? An non hinc euidenter conficitur hæreticos non tantum hic non assecutos esse veritatem, sed longissimè ab ea recessisse, cuius oppositum volunt Ianfeniani?

XII. DE BULLA DVORVM PONTIFICVM ET MICHAELE BAIIO.

DICUNT I. Propositum non fuisse Ianfenio, Propositiones huius à Pontificibus damnatas scholis & pulpitis reddere. pag. 87.

RESP. Si ita est, quomodo supra xxx. ex illis, verbis vel iisdem vel æquiualentibus, variis locis (vt cap. 4. Theſium ostendimus) defendit: quorum non paucas dicit esse doctrinæ S. Augustini, & ipsius Catholicæ fidei fundamenta.

II. Quosdam ex emulacione in Baium propositiones varias ex eius scriptis excerpſisse, & importunis Romæ sollicitationibus damnationem earum nisus extorquere: & cessisse importunitati Pium V. Pontificem.

RESP. Si hinc inferre volunt propositiones ipsas immeritò fuisse damnatas, iniuriam faciunt Pontifici, qui testatur eas stricto coram se examine ponderatas, priusquam eas condemnauit. An autem hic vel ille eas docuerit vel non docuerit, quæstio facti est, & de propositionibus ipsis iudicium non mutat.

III. Baium in Apologia sua conquestum fuisse: Quadragesima circiter articulos, falso sibi impositos, de quibus nunquam cogitauerit.

RESP. Esto, articuli aliqui vel malè intellecti vel falsò fuisse impositi, tunc quidem in istis culpa vacasset Auctor: id tamen à iusta condemnatione non liberaret ipsas sententias. Quæ ne ex eius vel vera vel putata auctoritate latius serperent, iteratò fuere damnandæ, nequidquam interpositâ eius Apologiâ.

IV. Dicunt Baium verba Bullæ, dicentis: Quamquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent &c. intellexisse sicut intellexit Ianſonius & Ianſenius: videlicet quòd sustineri possent in rigore & proprio verborum sensu ab assertoribus

intento. Nec proinde post verba: sustineri possent, ponendum esse comma (,) cum in tota Bulla originali nullum sit comma, punctum vel interpunctio. Neque Pontificem ordinem verborum Bullæ à Baio in Apologia positum correxisse.

RESP. Baius in Apologia sua MS. verba prædicta sic ordinat: *quamquam nonnullæ aliquo pacto in rigore & proprio verborum sensu ab assertoribus intento sustineri possent*: Pontifex verò ea sic digere: *quamquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, in rigore & proprio verborum sensu, ab assertoribus intento, hæreticas, erroneas &c. damnamus*. Aliter ergo ponit quàm Baius. Et quamquam in huius fortè solatium posuerit, quòd nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, non tamen ei dedit: quòd in rigore & proprio verborum sensu possint sustineri. Cur enim illas alioquin damnaret, aut erroneas, temerarias, scandalosas &c. esse definiret? Est ergo post verba *sustineri possent*, ponendum comma, (,) (quod habet Bulla nostra Romæ impressa:) vt sequentia verba: *in rigore & proprio verborum sensu*, referantur ad voces sequentes *damnamus &c.* Nec adferri contra potest, in Bulla originali post dicta verba comma nullum haberi; nam vniuersa Bulla omni commate, puncto & interpunctio caret: vt in MSS. fieri consuevit. Sunt ergo interpunctiones ex impresso Romæ exemplari petendæ: vti & propositionum damnatarum numeri; qui in impressa Bulla ad marginem adiecti sunt, in MS. verò similiter desunt; sic vt & ex solis litteris capitalibus desumpti sint numeri illi qui in bulla nuper impressa sunt positi: quos proinde mirum non est, à numeris in Romana bulla positus, nonnihil discrepare.